

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2021/209
KARAR NO : 2021/291
KARAR TR : 03/05/2021

ÖZET: Davalı Üniversitede ö retim üyesi olarak görev yapmakta iken yurtdı ındaki bir Üniversitede ara tırma yapmak üzere görevlendirilen ve kefalet senedi imzalayan davacı tarafından; borçlu olmadı ının tespiti ile ödenen giderlerin tahsili istemiyle açılan davanın, ADL YARGI YER NDE görülmesi gerekti i hk.

K A R A R

Davacı : M.M.K.
Vekili : Av. N.Ö.
Davalı : Orta Do u Teknik Üniversitesi (ODTÜ)
Vekili : Av. A.E.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekilinin; müvekkilinin ODTÜ Endüstri Mühendisli i Bölümünde görev yapmakta iken Üniversite Yönetim Kurulunun 25/07/2017 tarihli kararı ile 18/09/2017 tarihinde ba layacak ekilde ABD Georgetown Üniversitesinde aylıklı izinli olarak görevlendirildi i, bu kapsamda, müvekkiline Yurtdı ına gönderilen Kamu Personeline Mahsus Yükleme Senedi ve Muteber mızalı Müteselsil Kefalet Senedi adlı sözleşmenin imzalatıldı ı, müvekkilinin 14/12/2017 tarihinde görevine ba layarak yedinci yıl aylık izninin kısa süreli aylıklı izne çevrilmesini ve mecburi hizmet gereklili inin ve borçlanmasının iptalini talep etti i, ancak Üniversite yönetiminin, aylıklı izinden kaynaklı mecburi hizmet borcu kar ılı ı müvekkil aleyhine ... TL tahakkuk ettirdi i ve müvekkilinin bu bedeli ödemek zorunda kaldı ından bahisle müvekkilinin 18/09/2017-14/12/2017 tarihleri arasındaki görevlendirmesinin kısa süreli aylıklı izin hakkının kullanımı olarak kabulüne, kefalet senedinin iptaline, müvekkilinin ödemek zorunda kaldı ı ... TL'nin ödenme tarihinden itibaren i leyecek temerrüt faizi ile iade edilmesine, karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açtı ı anla ılmıştır.

II. UYU MAZLI A L K N BA VURU SÜREC

A. Adli Yargıda

2. **Ankara 6. Asliye Hukuk Mahkemesinin 25/04/2018 tarihli ve E.2018/289, K.2018/300 sayılı kararıyla;** yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle davalı idare aleyhine açılan davanın *usulden reddine* dair verilen karar 19/07/2018 tarihinde kesinle mi tir.

3. Davacı vekili, aynı yöndeki taleple bu kez idari yargı yerinde dava açmış tir.

B. dari Yargıda

4. **Ankara 10. dare Mahkemesince E.2020/2147 sayılı dosyada;** davanın adli yargının görev alanına girdi inden bahisle, *görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyu mazlık Mahkemesine gönderilmesine, dosya incelemesinin bu konuda Uyu mazlık Mahkemesince karar verilmeye kadar ertelenmesine 25/12/2020 tarihinde karar verilmiş tir.*

III. LG L HUKUK

5. 2547 sayılı Yüksekö retim Kanunu'nun, "*Ö retim görevlileri:*" ba lıklı 31. maddesi öyledir:

"(De i ik: 17/8/1983 - 2880/14 md.)

Ö retim görevlileri; üniversitelerde ve ba lı birimlerinde bu Kanun uyarınca atanmış ö retim üyesi bulunmayan dersler veya herhangi bir dersin özel bilgi ve uzmanlık isteyen konularının e itim - ö retim ve uygulamaları için, kendi uzmanlık alanlarındaki çalı ma ve eserleri ile tanınmış ki iler, süreli veya ders saati ücreti ile görevlendirilebilirler. (Ek cümle:15/4/2020-7243/3 md.) Meslek yüksekö kullarının Yüksekö retim Kurulu tarafından belirlenen uzmanlık alanlarına ba vuracak olanlar hariç olmak üzere ö retim görevlisi kadrosuna ba vuracak adaylarda en az tezli yüksek lisans derecesine sahip olmak artı aranır. Ö retim görevlileri, ilgili yönetim kurullarının görü leri alınarak fakültelerde dekanların, rektörlü e ba lı bölümlerde bölüm ba kanlarının önerileri üzerine ve rektörün onayı ile ö retim üyesi, ara tırma görevlisi ve ö retim görevlisi kadrolarına atanabilirler veya kadro artı aranmaksızın ders saati ücreti veya sözleşme olarak istihdam edilebilirler. Ö retim üyesi kadrolarına ö retim görevlileri en çok iki yıl süre ile atanabilirler; bu süre sonunda i gal ettikleri kadroya ba vuran ö retim üyesi bulunmadı ı ve görevlerine devamda yarar görüldü ü takdirde aynı usulle yeniden atanabilirler. Atanma süresi sonunda görevleri kendili inden sona erer. Bunların yeniden atanmaları mümkündür. Bu takdirde ilk atama usulü uygulanır. Konservatuarlar ile meslek yüksekö kullarına gerekti inde sürekli olarak ö retim görevlisi atanabilir."

6. 2547 sayılı Kanun'un, "*Yurt içinde ve yurt dı nda görevlendirme:*" ba lıklı 39. maddesi öyledir:

"(De i ik: 9/4/1990 - KHK - 418/25 md.; ptal: Ana.Mah'nin 5/2/1992 tarih ve E.1990/22, K.1992/6 sayılı Kararı ile; Yeniden düzenleme: 18/5/1994 - KHK - 527/17 md.)

Ö retim elemanlarının kurumlarından yolluk almaksızın yurt içinde ve dı nda kongre, konferans, seminer ve benzeri bilimsel toplantılarla, bilim ve meslekleri ile ilgili di er toplantılara katılmalarına, ara tırma ve inceleme gezileri yapmalarına, ara tırma ve incelemenin gerektirdi i yerde bulunmalarına, bir haftaya kadar dekan, enstitü ve yüksek okul müdürleri, onbe güne kadar rektörler izin verebilirler. Bu ekilde onbe günü a an veya yolluk verilmesini gerektiren veya ara tırma ve incelemenin gerektirdi i masrafların üniversite ile buna ba lı birimlerin bütçesinden veya döner sermaye gelirlerinden ödenmesi icabeden durumlarda, ilgili yönetim kurulunun kararı ve rektörün onayı gereklidir.

Ö retim elemanları birinci fıkrada ve bu Kanunun 33 üncü maddesinde sayılan yurt dı na gönderilme halleri dı nda mesleklerine ait hizmetlerde yeti tirilmek, e itilmek, bilgilerini artırmak veya staj yapmak için Cumhurba kanınca üniversiteler itibariyle bir yıl geçmeyecek ekilde her yıl belirlenecek kontenjan ve süreler dahilinde yurt dı na gönderilebilecekleri gibi aynı amaçlarla dı burslara dayanılarak da gönderilebilirler.

Belirlenen kontenjanların üniversiteye ba lı birimler arasında da tımı üniversite yönetim kurulunun kararı ve rektörün onayı,gönderilme ise ilgili yönetim kurulunun kararı ve rektörün onayı ile olur. Zorunlu hallerde yurt dı nda kalma süresi ilgili yönetim kurulunun kararı ve rektörün onayı ile yarısına kadar uzatılabilir. Bunlar hak ve yükümlülükleri bakımından 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre aynı amaçla yurt dı na gönderilenlerin tabi oldukları hükümlere tabi olurlar. Ancak, bunlara yapılacak ödemenin miktarı Devlet memurlarına yapılacak ödemeyi geçmemek üzere üniversite yönetim kurulunca daha dü ük olarak tespit edilebilir. Ö retim elemanlarından kendilerine yurt dı ı kurulu larınca burs veya ücret sa lananlar,görev yapacakları sürece Yüksekö retim Kurulunun belirleyece i esaslara göre üniversite yönetim kurulunun kararı ile aylıklı veya aylıksız izinli de sayılabilirler.

Gerek birinci fıkraya göre geçici görev yollu u verilmek suretiyle yurt içinde ve yurt dı nda bir yere gönderilenler olsun,gerekse ikinci fıkraya göre gidi -dönü yol yevmiyesi ile gideri ödenmek suretiyle yurt dı na gönderilenler olsun, bunlara verilecek yolluk, emsali Devlet memuruna verilen yollu un aynı olmak üzere genel hükümler çerçevesinde tespit edilir. Geçici görev yollu u Yüksekö retim Kurumu hesabına gönderilenlere kurum bütçesinden üniversite dı ndaki kurum hesabına gönderilenlere ise ilgili kurumun bütçesinden ödenir.

(Ek: 14/5/1997- 4249/2 md.) Türk Cumhuriyetleri ve Akraba Topluluklarındaki Yüksek Ö retim Kurumlarından resmi davet alan ö retim elemanlarına 3 yılı a mamak ve bütün özlük hakları saklı kalmak üzere üniversite yönetim kurulunun kararı ve Milli E itim Bakanlı nın onayı ile aylıklı izin verilebilir. (Ek cümle: 24/5/2013- 6487/17 md.) Uluslararası andla malarla kurulan üniversitelerde bu süre be yıla kadar uzatılabilir."

7. Yurtiçinde ve Yurtdı nda Görevlendirmelerde Uyulacak Esaslara li kin Yönetmelik'in 3. maddesi öyledir:

" Ö retim elemanlarının kurumlarından yolluk almaksızın yurtiçinde ve dı nda kongre, konferans, seminer ve benzeri bilimsel toplantılarla, bilim ve meslekleri ile ilgili di er toplantılara katılmalarına, ara tırma ve inceleme gezileri yapmalarına, ara tırma ve incelemenin gerektirdi i yerde bulunmalarına, bir haftaya kadar dekan, enstitü ve yüksekokul müdürleri, onbe güne kadar rektörler izin verebilirler. Bu ekilde onbe günü a an veya yolluk verilmesini gerektiren veya ara tırma ve incelemenin gerektirdi i masrafların üniversite ile buna ba lı birimlerin bütçesinden veya döner sermaye gelirlerinden ödenmesi icabeden durumlarda ilgili yönetim kurulunun kararı ve rektörün onayı gereklidir.

Kurumları adına yurtdı nda görevlendirilecek ö retim üyelerine verilecek yolluklar, yol masrafları ve gündelikler, yurtdı na gönderilen Devlet memurlarına verilen gündeliklerin aynı olmak üzere, genel hükümler çerçevesinde ödenir.

Geçici görev yollu u, yüksekö retim kurumu hesabına gönderilenlere kurum bütçesinden üniversite dı ndaki bir kurum hesabına gönderilenlere ise ilgili kurumun bütçesinden ödenir."

8. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu "Yurtdı ı e itim masraflarının tahsili" ba lıklı Ek Madde 34'ün birinci fıkrası öyledir:

"(Ek: 1/8/1996 - 4160/2 md.)

Igili kanunlarına veya Cumhurba kanlı ı kararnamelerine göre; ö renim yapmak, yeti tirilmek, e itilmek, bilgilerini artırmak, staj yapmak veya benzeri bir nedenle geçici süreli görevlendirilmek suretiyle, üç ay veya daha fazla süre ile yurtdı na gönderilen kamu personeli yurtdı nda buldukları sürenin iki katı kadar mecburi hizmetle yükümlüdürler. Bu ekilde yurt dı na gönderilecek personelden, örne i Maliye Bakanlı ı tarafından hazırlanmı 'Yüklenme Senedi ile Muteber mızalı Mütessesil Kefalet Senedi' alınır."

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

9. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın başkanlığında, Üyeler Ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 03/05/2021 tarihli toplantısında, 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinde öngörülen şekilde başkanlık görevi ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyu mazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın incelenmesi

10. Raportör-Hâkim Burak Cenk LHAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇETİÇ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gerekçe görüşü ünlüldü:

11. Dava; davacının yurt dışı eğitim giderlerinden dolayı borçlu olmadığına tespiti ile ödenen giderlerin tahsili istemine ilişkinidir.

12. Önümüzdeki dava dosyalarının incelenmesinden; ODTÜ Endüstri Mühendisliği Bölümü öğretim üyesi olan davacının ABD'de Georgetown Üniversitesinde araştırmalar yapmak üzere 18/09/2017 tarihinden 31/07/2018 tarihine kadar aylıklı izinli olarak görevlendirilmesinin Üniversite Yönetim Kurulunun 25/07/2017 tarihli kararıyla uygun görüldüğünü, düzenlenen "*Yurtdışı Gönderilen Kamu Personeline Mahsus Yüklenme Senedi ve Muteber Mzalı Müteselsil Kefalet Senedi*"nin taahhüt eden kısmında davacının ad- soyadı ve imzasının bulunduğu, söz konusu senedin 8. maddesinde; "bu yüklenme senedinin tatbikatından doğacak biçimle ihtilafların halinde Ankara Mahkemeleri ve Dairelerinin yetkili kılınması" anlaşılmaktadır.

13. Yukarıdaki mevzuat hükümleri (bkz. §§ 5-8) ve dosya içeriğinden ulaşılan bilgiler bir arada değerlendirildiğinde; davacının taahhüt ve kefalet senediyle tek taraflı olarak idareye karşı taahhütte bulunması ve bununla bağlantılı olarak kefalet ve taahhüt senedinden kaynaklanan dava konusu uyu mazlığın görüşme ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıtır.

14. Bu durumda Ankara 10. Daire Mahkemesinin başkanlığında kabulü ile Ankara 6. Asliye Hukuk Mahkemesinin 25/04/2018 tarihli ve E.2018/289, K.2018/300 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmektedir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGININ GÖREVLİ OLDÜ ÜNA,

B. Ankara 10. dare Mahkemesinin ba vurusunun kabulü ile Ankara 6. Asliye Hukuk Mahkemesinin 25/04/2018 tarihli ve E.2018/289, K.2018/300 sayılı görevsizlik kararının KALDIRILMASINA,

03/05/2021 tarihinde OY B RL LE KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
ükürü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Biol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN